

Čís. 2633.

Srážka koní s vlakem pouliční dráhy jest příhodou v dopravě. Splašení cizích koní sykotem a lomozem lokomotivy a tím přivoděný úraz nelze dráze přičísti.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv II 597/22.)

Žalobce (vojin) jel po ulici koňmo a vyhýbal se za ním jedoucímu vlaku místní dráhy. Hukotem vlaku splašily se protijedoucí zapřažené koně, odhodily žalobce s jeho koněm ke kolejím, kde byl vlakem zpět vržen, při čemž pádem s koně utrpěl úraz. Žalobu proti dráze o náhradu škody procešní soud prvního státního soudu zamítl. Důvody: Předem jest zkoumati, zda jde zde o příhodu v dopravě dle §u 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Příhoda v dopravě předpokládá událost, která odchýlně od normálních poměrů sama sebou je způsobila člověka usmrtiti nebo poraniti a nemá své příčiny v osobě poškozeného. Žalobce tvrdí, že stroj syčel a lomozil, že tím koně jiného kočího se lekli, splašili, sebou trhli a žalobce s jeho dvěma koňmi na koleje odhodili, načež žalobce vlakem stranou odhozen byl a zlomeninu levé nohy utrpěl. Dle žalobcova tvrzení jest tedy nepřímou příčinou žalobcova úrazu, že stroj syčel a lomozil, čímž se koně jiného kočího lekli a splašili. Poněvadž syčení a lomoz stroje náleží k pravidelným zjevům v železniční dopravě, bylo by lze splašení koní za příhodu v dopravě považovati jen tenkrát, kdyby na místě, kde se syčení a lomoz staly, a v době, kdy se staly, byly zbytečnými bývaly, t. j. dopravní službou ne nutnými se bylyjevily. Něco podobného žalobce ani netvrdil. Žalobce netvrdí ani, že by syčení a lomoz stroje byl býval snad obzvlášť značný neb obzvlášť prudký nebo náhlý, ani že by syčení a lomoz stroje v době, kdy se stal, a na místě kde se stal, nebyl býval nutným. Proto jest za to míti, že syčení a lomoz stroje byly v době, kdy se staly, a na místě, kde se staly, dopravní službou odůvodněny a tedy nutny a neodvratny. Byly-li tedy syčení a lomoz stroje příčinou splašení koní a tím žalobcova úrazu, jak to žalobce tvrdí, nelze splašení koní a žalobcuv úraz považovati za příhodu v dopravě ve smyslu §u 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Nelze-li však žalobcuv úraz považovati za příhodu v dopravě, není nutno se obíratí otázkou, zda úraz se stal neodvratným činem třetí osoby, za jejíž zavinění žalovaná není zodpovědnou, nebo zaviněním žalobcovým, poněvadž jest pak na žalobci, aby dokázal vinu žalované. Poněvadž žalobce mimo syčení a lomoz stroje jiných okolností pro vinu žalované neuvádí, syčení a lomoz stroje však, jak shora uvedeno, byly nutnými, je již tvrzením žalobcovým prokázáno, že žalovaná na úrazu žalobcově viny nenese. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s názorem nižších soudu, že žalobcuv úraz nebyl způsoben příhodou v dopravě železniční dle §u 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Bezprostřední jeho příčinou nebylo splašení cizích

koní, nýbrž srážka vlastních koní žalujícího s jedoucím vlakem pouliční dráhy. Železniční doprava jest pravidelnou jenom tehdy, když se děje bez jakékoliv srážky s cizím tělesem, a náleží k povinnostem železničního podniku, by provoz svůj upravit v mezích možnosti tak, by srážkám bylo se vyvarováno. Každá srážka jest událostí, odchylující se od normálního a zákonného průběhu železničního provozu, a proto příhodou v dopravě, o které platí zákonná domněnka, že byla zaviněna drahou nebo jejími lidmi. Přes to bylo rozhodnutí nižších soudů, které žalobu zamítly, potvrzeno a to bez navrhovaného doplnění řízení, neboť jsou tu důvody, ze kterých jest dráha dle §u 2 cit. zák. povinnosti k náhradě škody sprostěna. Dle srovnalých udání obou stran vedl žalobce pár koní, při čemž na jednom z nich seděl. Když vlak ho doháněl, uhnul žalobce s kolejí, ale v tom okamžiku splášili se koně jiného kočího zapřažené ve voze a proti žalobci jedoucí, zatarasili mu cestu a zatlačili koně žalobcovy zpět k vlaku, takže nastala srážka, při které koně vlakem byli odhozeni stranou a žalobce zraněn. Příčinou srážky s vlakem bylo nesporně splášení cizích koní, tedy okolnost, která s provozem pouliční dráhy může, ale nemusí býti v příčinné souvislosti. Žalobce uvedl, že se koně splášili, protože stroj syčel a lomožil. Syčení a lomožení stroje jest nutné spojeno s provozováním železniční pouliční dopravy a nemůže býti drahou zamezeno. Že by v projednávaném případě bylo bývalo normální míru přesahovalo, nebylo tvrzeno, naopak udává žalobce, že se jeho vlastní koně neplašili. Dnešní poměry dopravní a jmenovitě užívání motorových vozidel na veřejných místech ukládají majitelům koní a kočím povinnost, by s normálním hlukem, který motorová vozidla vydávají, počítali a používání koní na veřejných místech mu přizpůsobili. Zanedbání této povinnosti nelze přičítati jako zavinění dráze. Udání stran a provedené řízení nestačí ku zjištění, zda splášení cizích koní mělo skutečně původ v přejíždění pouliční dráhy, a zda měl na něm vinu jejich kočí po případě jiná třetí osoba, či neměl, ale tolik jest jisto, že pro železnici bylo toto splášení událostí, nastalou mimo dopravu a nezávislou na jejích opatřeních, tedy okolností nepředvídatelnou a neodvratitelnou. Ať se v něm spatřuje jen náhoda nebo zavinění třetí osoby, jest dráha pro jeho neodvratitelnost dle §u 2 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. sprostěna ručení za srážku jím vyvolanou a úraz tím vzniklý. Žalobce uvedl v první stolici, že strojvedoucí měl zastaviti, když viděl nebezpečnou situaci. Skutkové okolnosti, přednesené žalobcem a vyšlé na jevo v řízení, neposkytují podkladu, by se mohlo míti za to, že bylo lze vlak zastaviti včas, a že by pak ke srážce a úrazu nebylo došlo. Důkaz výsledkem stran, který žalobce v tomto směru jediné nabídl, by byl zřejmě k vysvětlení situace nestačil, jmenovitě by jím nemohlo býti zjištěno, že strojvedoucí, který byl povinen svou pozornost soustřediti na koleje před sebou, nebezpečnost situace viděl. Z vlastního vyličení události žalobcem plyne, že vše bylo dílem okamžiku, takže zastavení vlaku by bylo srážky již neodvrátilo, nehledíc ani k tomu, že jedoucí vlak nelze zastaviti okamžitě, a že každé zastavení stroje jest spojeno se zvýšeným lomožením, takže by nepokoj koní byl býval jím jen stupňován. Nelze tedy uznati, že by strojvedoucí býval byl s to, aby srážku a úraz žalobcův odvrátil.